

Lublin, 7 kwietnia 2021 r.

RIO – II – 600/4/2021

Pan Piotr Chaber
Wójt Gminy Serokomla
ul. Warszawska 21
21 - 413 Serokomla

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 15 stycznia do 2 marca 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Serokomla. Protokół kontroli podpisano 12 marca 2021 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnoorganizacyjnym:

1.1. Niepowołanie zastępcy wójta – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.).

1.2. Niedostosowanie postanowień uchwały Rady Gminy Nr XVI/70/96 w sprawie wspólnej obsługi administracyjno – finansowej szkół do obowiązujących przepisów – str. 3-4 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr XVI/70/96 z dnia 29 stycznia 1996 r. w sprawie wspólnej obsługi administracyjno – finansowej szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Serokomla przez zawarcie w niej postanowień wymaganych przepisami art. 10b ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z przepisami art. 30 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

W przypadku powierzenia przez Radę Gminy obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych, w związku z tym, że są one przekazywane w całości., stosownie do przepisów art. 10 c ust. 2 powołanej ustawy:

- jednostkowe sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych jednostek obsługiwanych sporządzać prawidłowo pod względem formalnym, w tym podpisywać te sprawozdania przez wójta gminy, zgodnie z - odpowiednio - przepisami § 9 ust. 1 i § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm) oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396) – str. 19 protokołu,
- opracować dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości Zespołu Szkół w Serokomli, określając w niej m.in. zasady powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej, aktualne wersje stosowanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz eliminując zapisy dopuszczające możliwość nieujmowania na kontach rozrachunkowych wszystkich operacji poprzedzających płatność wydatków, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c ustawy o rachunkowości i art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – str. 24 protokołu.

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Urzędu Gminy i budżetu:

2.1.1. Niesporządzenie – na koniec 2018 i 2019 r. – zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych do kont 013 i 020 – str. 6 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych – sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

2.1.2. Wykazanie – w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S za 2019 r. – niektórych dochodów i wydatków wykonanych niezgodnie z ewidencją księgową – str. 16-17 protokołu.

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 4 i § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

2.2. Zespołu Szkół w Serokomli:

2.2.1. Nieprowadzenie – w okresie 2018-2021 – ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” – str. 25-26 protokołu.

Prowadzić ewidencję planu finansowego wydatków budżetowych na pozabilansowym koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

2.2.2. Wykazanie – w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S za 2019 r. – Zespołu Szkół w Serokomli niektórych dochodów i wydatków wykonanych niezgodnie z ewidencją księgową, w wyniku nieujmowania operacji w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” według podziałek klasyfikacji budżetowej – str. 26-28 protokołu.

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej

(Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 4 i § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

Ujmować w ewidencji analitycznej, prowadzonej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” według podziałek klasyfikacji budżetowej, operacje dokonane na rachunku bankowym, mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.2.3. Wykazanie – w informacji dodatkowej za 2019 r. – niezgodnych z polityką rachunkowości zasad ewidencji środków trwałych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – str. 28 protokołu.

W informacji dodatkowej zawierać dane zgodne ze stanem faktycznym, w zakresie ustalonym we wzorze sprawozdania zawartym w załączniku Nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do przepisów § 23 ust. 9 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1.1. Przypadki nieopodatkowania podatkiem od nieruchomości użytków rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – str. 31 i 35 protokołu.

Użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

3.1.2. Przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właścicieli nieruchomości na ich posiadaczy – str. 31 - 32 protokołu.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a ich posiadacza – wyłącznie w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.3. Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- opodatkowanie - podatkiem od nieruchomości - gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi z zastosowaniem nieprawidłowej stawki,
- niezasadnione zwolnienie z podatku od nieruchomości, na podstawie uchwały Rady Gminy, gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,

- *opodatkowanie – podatkiem od środków transportowych – pojazdów za nieprawidłowy okres oraz na podstawie niekompletnie lub błędnie wypełnionych deklaracji,*
- *nieskorygowanie deklaracji na podatek od środków transportowych, w której wykazano nieprawidłowe kwoty I i II raty podatku – str. 33, 34, 39, 40 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.). Zwracać uwagę na wykazywane w deklaracjach na podatek od nieruchomości dane w zakresie przedmiotów podlegających zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.), opodatkowując sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws) podatkiem od nieruchomości, stawką przewidzianą dla tych gruntów, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a pkt 2 tej ustawy, zgodnie z którymi gruntów tych nie zalicza się gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Grunty będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 1 lit a w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, mając na uwadze, że zarejestrowanie środka transportowego oznacza jego rejestrację, z wyjątkiem rejestracji

czasowej, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, pamiętając, że rejestracja czasowa nie wywiera skutków podatkowych, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 i 4b powołanej ustawy.

W przypadku powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych po dniu 1 lutego a przed dniem 1 września danego roku, podatek (a nie raty podatku) za ten rok określać proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego, zgodnie z przepisami art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.4. Niewydanie postanowień o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosków o umorzenie zaległości podatkowych – str. 37 protokołu.

W sytuacji nieusunięcia przez podatnika, w wyznaczonym przez organ podatkowy terminie, braków w złożonym przez niego podaniu, pozostawiać je bez rozpatrzenia, stosownie do przepisów art. 169 § 1 Ordynacji podatkowej, wydając w tej sprawie postanowienie, na które przysługuje stronie zażalenie stosownie do przepisów art. 169 § 4 powołanej ustawy.

3.1.5. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe i dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wykazywanie na kontach dłużników przedawnionych zobowiązań podatkowych (w kwocie 1.978,54 zł) – str. 41, 42, 46 - 48 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e cytowanej ustawy i art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.).

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.1.6. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa odsetek od nieterminowo wniesionych opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi – str. 62 protokołu.

Dochody z tytułu odsetek od nieterminowych płatności za odpady komunalne klasyfikować do rozdziału 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami”.

zgodnie z „Klasyfikacją rozdziałów”, stanowiącą Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów pracy uprawniających pracowników do nagrody jubileuszowej, skutkujące nieterminowym jej wypłaceniem – str. 52 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), mając na uwadze przepisy art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

3.2.2. Wskazanie, w opisie przedmiotu zamówienia na budowę Centrum Wsi Ernestynów (I etap), zawartym w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia i w załączonej do niej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót – zakresu robót wykraczającego poza faktyczny jego zakres określony przedmiarem robót – str. 70-71 protokołu.

Przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, zgodnie z przepisami art. 99 ust. 1 i art. 103 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Serokomla